

CREATIVITEIT Bij Gooise Academie voor Beeldende Kunsten draait alles om vrijheid en ontdekken 'Kijken en zien niet hetzelfde'

De Gooise Academie voor Beeldende Kunsten in Laren is veel meer dan alleen een locatie om te leren tekenen of boetsen; het is een plek waar ratio en intuïtie samenkomen. Hier ontsnappen cursisten aan de waan van de dag om via kunst een nieuwe manier van kijken te ontdekken. Vanaf 7 september start het nieuwe seizoen met verschillende cursussen.

Malou Lammertse
 malou.lammertse@mediahuis.nl

Laren ■ Wat halverwege de vorige eeuw begon op de zolder van het befaamde hotel Hamdorff, is vandaag de dag uitgegroeid tot de Gooise Academie voor Beeldende Kunsten. Na de sloop van het hotel in 1978 verhuisde de academie naar de voormalige R.K. kleuterschool op de Brink. Inmiddels wordt er naast tekenen en schilderen ook in diverse andere kunstvormen lesgegeven, zoals boetseren, keramiek, mixed media en zelfs digitale kunst.

In de vier ateliers van de academie, vernoemd naar Hamdorff, Charley Toorop, Rodin en Zadkine, staat niet alleen het eindproduct centraal, maar vooral de persoonlijke bevrijding en groei van de kunstenaar in spe. Beeldhouwer Frans van Dorst (70) is inmiddels een instituut op de academie. Al bijna veertig jaar begeleidt hij cursisten in hun zoektocht naar vorm en expressie.

Intuïtie

Zijn methode, die hij zelf omschrijft als een 'dialectische manier van werken', is erop gericht om de linker- en rechterhersen helft met elkaar in contact te brengen. „Ik werk aan de ene kant intuïtief, daarvoor gebruik ik mijn rechterhelft. Aan de andere kant gebruik ik mijn ratio en cognitieve vaardigheden, dus de linkerhelft. Dat gaat altijd met elkaar samen”, legt hij uit. Hierdoor kan Van Dorst in zijn lessen streng zijn op het leren

Bij de academie start het creatieve proces vanuit een vrije manier van denken.

FOTO STUDIO KASTERMANS/ALEXANDER MARKS

kijken en de waarneming van cursisten, terwijl hij tegelijkertijd alles loslaat om de verbeelding de ruimte te geven.

„Als deze twee werelden met elkaar in balans zijn, dan ontstaat echte schoonheid. Daarom ben ik ook van de individuele aanpak”, vertelt Van Dorst. „Dan komt iedereen tot zijn recht en kan ik aansluiten op hun behoeften, wat ze nog willen leren of proberen. Want het doel is dat je uiteindelijk je eigen ding kan gaan doen.”

Voor schilder en multidisciplinair docent Philip van Tol (62) vervult de academie een cruciale maatschappelijke rol. Met een achtergrond in de modewereld en grafische vormgeving brengt hij een brede, zintuiglijke benadering naar zijn lessen. Hij ziet regelmatig mensen binnenkomen die in hun dagelijkse leven, bijvoorbeeld in het bankwezen of bij een verzekeringsmaatschappij, volledig vastzitten in richtlijnen en hokjes. „Daar zijn ze die hele kunstzinnig-

heid kwijtgeraakt en dat maakte ze vaak heel erg ongelukkig”, observeert Van Tol.

In zijn lessen draait het daarom om het herontdekken van de vrijheid. Hij laat zijn cursisten experimenteren met uiteenlopende materialen, van textiel tot parfum, om de zintuigen weer op scherp te zetten. Hij vergelijkt het proces soms met de onbevangenheid van de kleuterschool: „Ga maar gewoon in de tuin rommelen en je vindt wel wat om mee te werken. Ik wil ze juist niet in een mal gieten, want dat ervaren ze thuis of op het werk al genoeg.”

Dertig jaar les

Volgens Van Tol hebben veel kunstenaars baat bij deze methode. Vol enthousiasme vertelt hij over een verlegen 17-jarige jongen die hij uitdaagde om groot te gaan werken. „Hij maakte hele kleine portretjes, maar door hem juist groot te laten tekenen, leverde hem dat een enorme bevrijding op. Daar-

door kreeg hij ook meer plezier in het proces en werd hij steeds fanatieker. Uiteindelijk werd hij aangenomen op drie verschillende kunstacademies. Ik vond het prachtig om hem zo te zien groeien in zijn vrije manier van werken.”

Een van de meest trouwe gezichten op de academie is de 77-jarige Lilian Hesp, die al dertig jaar les krijgt van Van Dorst. Ook zij kan zich goed vinden in de vrijheid die tijdens het boetseren ontstaat. Ze herinnert zich haar eerste grote project nog als de dag van gisteren: een Indonesische vrouw met een kind op de arm, gehouwen uit een tweekleurige steen. „Doordat de onderkant blauwig is en de bovenkant meer geel, lijkt het net alsof de echte zon erop schijnt. Het kindje ligt geborgen in haar moeders armen, maar tegelijkertijd kijkt ze met een open blik nieuwsgierig naar de buitenwereld.”

Hoewel Hesp technisch al vaardig was toen ze begon, heeft de academie haar iets veel fundamen-

telers gebracht. „Ik heb van Frans leren kijken. Want kijken en zien is niet hetzelfde”, legt ze uit. Ze leerde om kritisch naar haar eigen werk te zijn en vormen te ontleden in vlakken. Deze nieuwe manier van werken verrijkt ook haar leven buiten het atelier, bijvoorbeeld tijdens museumbezoeken die de groep minstens één keer per jaar met elkaar doet.

De academie trekt mensen uit de wijde omtrek aan. Hoewel de naam anders doet vermoeden, komt slechts een derde van de cursisten uit het Gooi zelf; de rest komt uit onder andere Amersfoort, Almere, Soest en zelfs Amsterdam. Met een aanbod dat varieert van klassiek portret tot digitale kunst, biedt de academie een breed spectrum waarin iedereen in zijn eigen tempo kan groeien. Op 7 september start het nieuwe seizoen en de docenten staan te trappelen om weer te beginnen aan de ontdekkingsstocht naar schoonheid en expressie.

Op 7 september start het nieuwe seizoen.

„Ik wil ze juist niet in een mal gieten, want dat ervaren ze thuis of op het werk al genoeg

Philip van Tol

Er zijn verschillende cursussen, van boetseren tot digitale kunst.